

# INSTRUCTIE, ORDRE E N R E G L E M E N T.

Voor de Vroedvrouwen binnen de Stad  
DEVENTER, waar naar zich dezelve,  
in de Exerctie van haar Ampt, zullen  
hebben te gedragen.



Te D E V E N T E R;  
By J. H. VAN WYK, Boekverkoopster op den Poot.

# INSTRUCTIE, ORDRE E N R E G L E M E N T.

Voor de Vroedvrouwen binnen de Stad  
DEVENTER, waar naar zich dezelve,  
in de Exercitie van haar Ampt, zullen  
hebben te gedragen.

I.



Eene Vrouw binnen deeze Stadt zal sich ver-  
mogen te onderwinden de Exercitie van der  
Vroedvrouwen kunst / ten zy dezelve / daar toe  
zal hebben versogt en bekomen eene Acte van  
Admissie van de Heeren van den Magistraat.

I I.

En zal geene zodaane Acte van Admissie aan eenige  
Vrouw worden gegeven / ten zy dezelve / vooraf / geex-  
amineerd / en bekwaam geoordeeld is by deezer Stads  
Doctoren.

I I I.

Geene Vrouw zal toegelaaten worden tot het Examen /  
ten zy dezelve reeds vijf en twintig Jaaren Oud / dog  
niet boven de vyftig / zy ; bekend staande voor eene  
Vrouw

Vrouw van goeden naam en faam / wettig getrouwd /  
of Weduwe / bequaamlik kunnende Lezen en Schry-  
ven / gezond en sterk van Lighaam.

## I V.

Eene Voedvrouw / de konst hebbende geoëffent in  
eene andere plaatse / en zich begeevende ter wooninge  
kinnen derze Stad / met voornemen dezelve konst al-  
hier te oefenen / zal niet vermogen zulkis te doen / zon-  
der voorgeaande Admissie / die niet gegeven zal worden /  
zonder eerst geërammeerd te zijn door deezer Stads  
Doctoren / als vooren.

## V.

Alle Voedvrouwen zullen gehouden zijn / zich in  
staat te stellen / om een Clister te kunnen zetten / en  
zich van het gereedschap / daar toe dienende / moeten  
voorzien.

## V I.

Iedere Voedvrouw / geroepen by baarende Vrouwen /  
zal zich bequaam en nuchteren omtrent dezelve gedraa-  
gen ; die niet verbaasen / of kleinmoedig maaken / door  
praat of gebaarden ; veel min toonen / als of zy wilde  
weggaan naar andere plaatzen / daar zy mogt voorgee-  
ven / geroepen te zijn / op hoop van hooger loon : en  
voorzal zal zy geenzins zich onderwinden / om eenige  
oorzaak / den arbeid of verlossing ontijdig te verhaasten /  
door eenig inwendig of uiterlik middel / waar door  
moeder / kind of beide / in eenig gebaar zouden kunnen  
komen ; op straffe / zoo zy dat kwam te doen / dat haar  
verboden zal worden / door de eerstemaal / door den  
tyd

tijd van zes weeken eenigen dienst te doen; vooz de tweedemaal/ geduurende den tijd van zes maanden; en de derdemaal vooz altoos.

## V I I.

Geene Doedvrouw/ zijnde geroepen/ en tegenswoozdig by eenige Vrouw/ die in haarends nood is/ zal mogen gaan van die/ naar eene andere/ maar zy zal eerst moeten helpen verlossen die eerste; en ook voozds al het noodige/ vooz Moeder en kind behoorlijk verzorgen/ ten waare/ dat zy/ vooz af tijdelik hadt gewaarschouwd/ dat zy/ van te vooren/ was aangenomen vooz eene andere Vrouw/ die nu wezendlik in barendsnood is/ en die haar nu waarlik doet opeischen/ en tot haar roepen/ en zy ook alvorens by die/ daar zy tegenwoozdig is/ bedongen hadt/ eene andere/ in haare plaats/ te mogen stellen/ in welken geval/ zy noghtans niet zal mogen van daar vertrekken/ vooz en alker die andere reeds daar ter plaatze is/ en vooz dat zy dezelve/ ten vollen heeft onderzigt van den by haar bekenden toestand van zaaken.

## V I I I.

Indal van zwaarigheid/ zal geene Doedvrouw mogen weigeren of tegenstribbelen/ dat eene andere by haar worde geroepen/ nog dzeigen/ dan te willen heenen gaan: En zal de eerste/ in 't werk geroepene Doedvrouw/ gehouden zijn aan de hngeroepene te geeven oprecht en volkomen bericht van alles/ wat zy weet/ ter zaake dienende/ zonder eenige onwilligheid ofte inhoudendheid.

## I X.

Geene **Voedvrouw** zal vermogen de **Naageboorte** weg te doen / vooz dat die aan de **bywezende Vrouwen** is **verteoond** / en **bebonden gaaf** te zyn ; en zoo die **Vrouwen** meenen / dat daar iets aan **ontbreekt** / zal zy **dezelve** niet mogen **wegtemaken** op eenig **voorzwendzel** / vooz en **aleer** die is **naargezien** door eenen **Docter** / daar toe **geroepen** / ten waare de **Vrouw** of **Vrienden** **uitbzuklielik** **begeerden** en **belasten** **dezelve** **weg** te doen.

## X.

Geene **Voedvrouw** zal ook vermogen het **gebooren Kind** **optebaakeren** / of **ter rust** te leggen / vooz en **aleer** zy aan de **Vrienden** / of **byzijnde Vrouwen** / **verteoond** heeft / dat het **zelve** is **geheel** / **ongequetst** en **gaaf** **over** **zyn geheel** **Lighaam** ; of **indien** het **eenig** **letzel** **mogt** **hebben** / vooz en **aleer** dat zy het **zelve** zal **hebben** **aangewezen** / op dat / **buiten** **verzuim** / de **vereifchte** **zorg** **daar** **tegen** **moge** **gedzagen** **worden** : En **voozal** zal zy **gehouden** **zyn** / vooz het **opbaakeren** / te **toon**en / dat de **Mabelstreng** **wel** is **gebonden** en **bezogd** / zoo als de **kunst** **eifcht** / en **daar** **toe** **altoos** **bij** **zigh** **dzaagen** / al **wat** **noodig** is.

## X I.

Geene **Voedvrouw** zal in eene **onnatuurlike** **Vaaringe** / **daar** de **vzucht** **mogt** **dood** **zyn** / of **niet** / en **eenige** **zwaare** **Operatie** te doen **was** / de **Lighaamen** **der** in **Arbeid** **zijnde** **Vrouwen** / of ook de **vzucht** **mogen** **forceeren** / of **eenig** **Instrument** **gebruiken**.

## X II. See.

## X I I.

Geene **Droedvrouw** zal zich in het **exerceeren** van haar **Amp** / slaapende bevinden / alzo als dan op alle **voorzallen** niet kan letten / waar door veeltyds de **vzucht** / langer als het behoort / op zijn **schot** staande / en niet **promptelik** geholpen wordende / **gevaar** loopt van te **stikken**.

## X I I I.

Alle **Droedvrouwen** zullen **verplicht** zijn / ingevolge **Besok** van den 15 Aug. 1764. wanneer by eenige **ongetrouwde** **Vrouwspersonen** / of by **zodaane** / welker **Mannen** eenen geruimen tijd / van **Jaar** en **dag** / **absent** zijn geweest / **versogt** of **gehaald** worden / om dezelve / in **Vaarensnood** / te **Assisteeren** / **scherpelik** aan **zodaane** **Vrouwspersonen** de **naamen** der **geenen** / waar van **bevrugt** zijn / **afvzaagen** / en na de **verlossing** / 't zy dat de **kinderen** **leevende** of **dood** ter **wereld** **koomen** / **voldzaagen** of **onvoldzaagen** / daar van aan de **Heeren** in der **tijd** **kennisse** **geeven** / op de **verbeurte** van **vijftig** **Goudgulden**.

## X I V.

Geene **Stads Droedvrouw** zal **vermogen** te gaan **kuf** / ten de **Stadt** / of de **vrijheid** van die / ten zy daar toe **alboorens** **permissie** zal hebben **verkragen** van de **Heeren** in den **tijd**.

## X V.

Alle **Droedvrouwen** zullen alle **drie** **maanden** / en dus **diermaal** in 't **Jaar** / in **geschrijfte** / moeten **opgeeven** / hoe

hoe veel kinderen / ieder van haar / in die maanden / ge-  
haald heeft / met byvoeginge / of dezelve levend of dood  
gekoomen zijn.

X V I.

Alle hen vorders aankoomende Doedbzoutwen zullen/  
by haare aanstellinge / boven den Eed in het Stadrecht/  
deezze Instructie teffens bezweeren / om die te agtervol-  
gen.

Aldus gedaan en g'arresteerd by Burgermeesteren  
Schepenen en Raaden binnen Deventer den  
5 February 1765.

*Ter Ordonnantie des Raades*

**F: C: QUEYSEN,**

*Secret.*